

CHUYÊN ĐỀ: GÓC

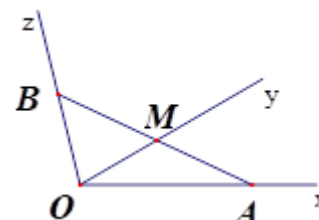
Họ tên: ..... Lớp: 6B1/6B2 ..... Ngày: .... / ... / 20....

BÀI 5. DẤU HIỆU NHẬN BIẾT TIA NẰM GIỮA HAI TIA

I. Tóm tắt lý thuyết

* Dấu hiệu 1.

Nếu tia Oy cắt đoạn thẳng AB tại điểm M nằm ở giữa A và B (A và B khác O ; $A \in Ox$; $B \in Oz$) thì tia Oy nằm giữa hai tia Ox và Oz (Hình 1).

Hình 1

* Dấu hiệu 2.

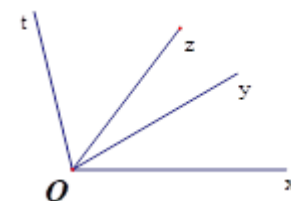
Nếu $xOy + yOz = xOz$ thì tia Oy nằm giữa hai tia Ox và Oz (Hình 1).

* Dấu hiệu 3.

Trên cùng một nửa mặt phẳng bờ chứa tia Ox có các tia Oy, Oz sao cho $xOy < xOz$ thì tia Oy nằm giữa hai tia Ox và Oz (Hình 1).

* Dấu hiệu 4.

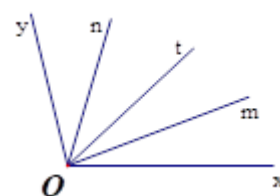
Trên cùng một nửa mặt phẳng bờ chứa tia Ox có các tia Oy, Oz, Ot sao cho $xOy < xOz < xOt$ thì tia Oz nằm giữa hai tia Oy và Ot (Hình 2).

Hình 2

* Dấu hiệu 5.

Nếu tia Ot nằm giữa hai tia Ox, Oy ; tia Om nằm giữa hai tia Ot và Ox ; tia On nằm giữa hai tia Ot và Oy thì tia Ot nằm giữa hai tia Om và On (Hình 3).

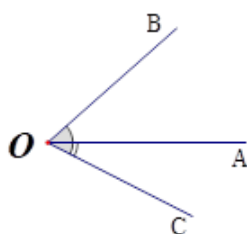
Hình 3

* Dấu hiệu 6.

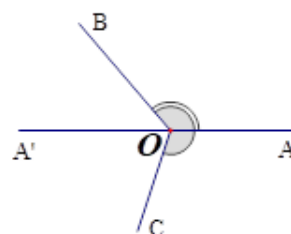
Cho hai góc kề AOB và AOC .

a) Nếu $AOB + AOC \leq 180^\circ$ thì tia OA nằm giữa hai tia OB và OC (Hình 4).

b) Nếu $AOB + AOC \geq 180^\circ$ thì tia OA không nằm giữa hai tia OB, OC mà tia đối của tia OA (tia OA') nằm giữa hai tia OB và OC (Hình 5).

Hình 4

Hình 5

II. Bài tập

Bài 1: Cho ba tia chung gốc OA, OB, OC sao cho $AOB = 50^\circ$, $BOC = 70^\circ$, $AOC = 120^\circ$. Vẽ tia OM sao cho $BOM = 30^\circ$. Tính số đo của góc AOM.

Bài 2: Cho góc xOy và tia phân giác Ot của nó. Vẽ các tia Om và On nằm trong góc xOy sao cho $xOm = yOn < \frac{xOy}{2}$. Chứng tỏ rằng tia Ot là tia phân giác của góc mOn.

Bài 3: Cho góc xOy có số đo là 100° . Vẽ tia Ot sao cho $yOt = 40^\circ$. Tính số đo của góc xOt.

Bài 4: Cho góc xOy. Vẽ tia Om nằm giữa hai tia Ox và Oy, tia On nằm giữa hai tia Om và Oy. Chứng tỏ rằng tia Om nằm giữa hai tia Ox và On, tia On nằm giữa hai tia Ox và Oy.

Bài 5: Cho góc xOy có số đo là 110° . Lấy điểm M ở trong góc xOy sao cho $xOM = 50^\circ$. Trên nửa mặt phẳng bờ chứa tia Oy mà không có điểm M lấy điểm N sao cho $yON = 120^\circ$. Chứng tỏ rằng ba điểm M, O, N thẳng hàng.

Bài 6: Cho góc tù xOy có số đo là a° . Tia Ot bất kì nằm trong góc xOy. Vẽ các tia Om, On lần lượt là các tia phân giác của các góc xOt và yOt. Chứng tỏ rằng:

a) $mOn = \frac{a^\circ}{2}$

b) Góc mOn là góc nhọn lớn hơn 45° .

III. Bài tập bổ sung

Bài 1: Trên một nửa mặt phẳng bờ chứa tia OA, vẽ các tia OM, OB, OC sao cho

$AOM < AOB < AOC$. Cho biết $MOC = \frac{AOC + BOC}{2}$, chứng tỏ rằng tia OM là tia phân giác của góc AOB.

Bài 2: Trên một nửa mặt phẳng bờ chứa tia Ox vẽ các tia Oy, Oz sao

cho $xOy = 40^\circ$, $xOz = 110^\circ$. Vẽ các tia phân giác Om và On của các góc xOy và yOz. Tính số đo của góc mOn.

Bài 3: Cho góc bẹt xOy. Trên cùng một nửa mặt phẳng bờ xy vẽ các tia Om và Ot sao cho $yOm = a^\circ$, $yOt = 75^\circ$ trong đó $a < 75$. Vẽ tia phân giác On của góc xOm. Tìm giá trị của a để tia Ot là tia phân giác của góc mOn.

IV. Bài tập về nhà

Bài 1: Cho góc bẹt xOy. Trên cùng một nửa mặt phẳng bờ xy vẽ các tia Om, On, Ot sao

cho $xOm = 45^\circ$, $xOt = 80^\circ$, $yOn = 65^\circ$. Chứng tỏ rằng:

a) Tia Om không phải là tia phân giác của góc xOt;

b) Tia Ot là tia phân giác của góc mOn.

Bài 2: Cho hai góc kề AOB và BOC. Biết $AOB = 120^\circ$, $BOC = 150^\circ$ tính số đo của góc AOC

Bài 3: Cho góc bẹt AOB. Vẽ các tia OC, OD sao cho $AOC = 30^\circ$, $BOD = 110^\circ$. Tính số đo của góc COD.

Bài 4: Cho góc bẹt xOy . Trên hai nửa mặt phẳng đối nhau bờ xy vẽ các tia Om, On sao cho $\angle xOm = \angle yOn = a^\circ$ ($0 < a < 180$). Hỏi hai tia Om, On có vị trí như thế nào đối với nhau ?